N°. 140. 1844.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 26 November.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten November.

De maarschalk *Bugeaud* is den 18den in den namiddag te Marseille aan boord van de stoomboot *Montezuma* aangekomen, vergezeld van zijnen staf en een twaalftal Arabische chefs die Frankrijk wenschen te bezoeken. Ook een deel van het 48ste regiment van linie, dat aan de meeste gevechten in den laatsten tijd in Algerie heeft deelgenomen, bevond zich aan boord. Zoodra de komst van den maarschalk bekend was, hebben alle autoriteiten der stad hare opwachting hem komen maken. Den volgenden dag heeft het aangekondigd feestbanket in de groote zaal van den schouwburg plaats gehad.

De generaal *Lamoricière* is uit de provincie Oran, waar hij kommandant is, den 11den te Algiers aangekomen, om gedurende de afwezendheid van den gouverneur-generaal het opperbevel in Algerie te voeren.

— Alhier is uit Lissabon aangekomen de baron *Sirtema van Grovestins*, Nederlandsch gezant bij de hoven van Spanje en Portugal.

— De heer *Lamartine*, die sedert het eind der vorige zitting niet meer van zich had doen hooren, heeft thans een lang artikel in het dagblad van Maçon, waar zijne woonplaats des zomers is, geplaatst, welk artikel heden door verscheidene bladen der hoofdstad opgenomen wordt. Het behelst een overzigt van de onderscheidene gebeurtenissen des tegenwoordigen tijds voor zoo ver zij den staatkundigen toestand kenmerken. Gelijk als vroeger de heer *Lamartine* door iedereen aan te vallen zich eene soort van eigene partij zocht te vormen, valt hij thans zoowel zijne nieuwe vrienden van de linker zijde als de behoudende partij aan; in 't bijzonder heeft hij het geladen op de staatkunde van den heer *Thiers*, die hij verklaart te zijn vreesachtig en luidruchtig, laf-hartig en revolutionnair.

— De bladen houden zich nog bezig met de instorting der steengroeve te Montmartre, die gelukkig geen verderen voortgang gehad heeft. Opmerkelijk is dat de bewoners der ingestorte huizen het eerst gewaarschuwd zijn door het gehuil van twee honden, wier instinct hun van 't gevaar scheen te onderrigten, of die mogelijk de verzakking in den grond het eerst ontwaard hebben.

— Het *Journal des Débats* meldt, dat men voornemens is een tweeden Artesischen put te Parijs te boren, maar aan een geheel ander deel der stad dan die van Grenelle, namelijk in den zoogenaamden Plantentuin. Het water, dat men door denzelven hoopt te verkrijgen, zou voor vijf zesden ten behoeve van dien kruidtuin en diergaarde, en wat het overblijvende zesde deel betreft, voor de hospitalen la Salpetrière en la Pitié, gebruikt worden, die in dezelfde verhouding tot de kosten zouden bijdragen. Men schijnt aan den put een grooter diameter dan aan dien van Grenelle te willen geven. Op deze wijs hoopt men, ter diepte van 850 Ned. ellen, 80 duim water, dat is 1,600,000 kannen in de 24 uren, te verkrijgen, opgedreven tot genoegzame hoogte om in de beide genoemde gasthuizen geleid te kunnen worden. De kosten zijn door den heer *Mulot*, den aanlegger van den vorigen put, op hoogstens 800,000 fr. geraamd; hij denkt echter dat zij 600,000 fr. niet te boven zullen gaan.

— Het berigt van de volmaakte rust op het eiland Otaheite door de bladen een paar dagen geleden gegeven, blijkt onjuist te zijn gegeven en de daarentegen over Engeland gekomen tijdingen meer grond te hebben gehad. Een brief uit Valparaiso van den 18den Augustus behelst het volgende: Een fransch vaartuig, in de eerste dagen van Augustus van Otaheite vertrokken heeft tijdingen van ons etablissement aldaar aangebragt. De gouverneur *Bruat* onderrigt dat een zeker getal inboorlingen van het zuiden des eilands zich zamengeschoold hadden en opgestaan waren, heeft gemeend op hen te moeten aanrukken; hij heeft hen den 30sten Junij te Rapape aangevallen en ze volkomen verslagen en verstrooid." — Een der dagbladen voegt hierbij het onwaarschijnlijk voorkomend berigt, dat het gouvernement de tijding zou ontvangen hebben, dat op Otaheite de verklaring gedaan was dat Frankrijk van de souvereiniteit over het eiland afzag en dat de koningin *Pomaré* hersteld was, waartegen de moedeloos gewordene Franschen zich niet hadden kunnen of durven verzetten.

Voorts meldt ook het *Journal du Havre*, dat koningin *Pomaré* aan boord van het engelsch fregat *Fisguar* naar een ander der Vriendschapseilanden, Bolabola geheeten, gestevend was.

— Men heeft tijdingen uit Madrid tot den 17den. De officiële Madridsche courant behelst verscheidene rapporten van de civiele en militaire autoriteiten van Oud-Kastilie betrekkelijk den opstand van *Zurbano* in 't belang der Esparteristische partij. De inhoud komt hoofdzakelijk hierop neder:

Op het eerste berigt der beweging is de kapitein-generaal in den avond van den 14den met 2 bataillons uit Burgos getrokken. *Zurbano* had zijn troep, een hoop volks van 60 à 70 man, in de omstreken van Logrono, op den zuidelijken oever van den Ebro verzameld en het stadje Najera, tusschen Logrono en Santo Domingo de la Calzada, bezet.

Ook den 14den had de militaire kommandant van Logrono zich naar die zijde begeven. *Zurbano* ontruimde daarop Najera, na er eenig geld te hebben geheven. Hij had en zich met eenige ruiters versterkt, noemende zijnen troep: *Herstellend leger der constitutie.* Gedurende zijn verblijf aldaar had hij het gouvernement van *Espartero* geproclameerd, en den magistraatspersoon, die met de politie belast was, doen fusilleren, nieuwe autoriteiten aangesteld, uit republikeinen of Esparteristen bestaande en alle paarden in beslag genomen.

Drie kleine van verschillende punten afgemarcheerde kolonnen werden terstond ter vervolging van *Zurbano* afgezonden, die terugtrok op het dorp Torrecilla, in 't gebergte dat tot de bergketen van Soria behoort, oostelijk van Burgos.

De troepen zijn overal aan 't gouvernement getrouw gebleven. Een bataillon is geplaatst te Santo Domingo, een ander te Alfaro, eene derde afdeeling te Calahorra. Door deze dispositiën acht men de rust op den regter Ebro-oever genoeg beveiligd, en vertrouwt dat *Zurbano*, op den linker oever, in Navarre, waar hij zoo vreeselijk gehaat was, zich nog minder zal kunnen staande houden. De provinciën Logrono en Santander zijn in staat van beleg verklaard.

Intusschen heeft men het spoor van den opstandeling verloren. Men verzekert dat zijn troep zich grootendeels verstrooid heeft en dat men zich in verscheidene dorpen gewapend heeft om zich tegen die lieden te verzetten. Dit gedeelte van Spanje, tusschen Burgos, Soria en Calatajud, bestaat intusschen uit een steil gebergte, waar de toegang vooral in dit jaargetijde moeijelijk is. Het is daar geweest, dat de pastoor *Merino* zich zoo lang aan de vervolging der tegen hem afgezonden troepen heeft kunnen onttrekken.

Bij een koninklijk dekreet, door den generaal *Narvaez* gecontrasigneerd, is *Zurbano* van zijn rang en alle eeretitels ontzet, als hebbende zich schuldig gemaakt aan hoog verraad, en die van de zijnen gevat worden, moeten onmiddellijk worden gefusilleerd.

In de zitting der cortes van den 16den is de opstand in Oud-Kastilie ter spraak gekomen. De president van den raad, de generaal *Narvaez*, heeft te kennen gegeven, dat hij de opstandelingen voor niet veel minder dan eene bende roovers hield; dat

hun chef een ellendeling was, die zijn vroeger handwerk hervatte. De revolutie alleen had tot generaal voor eenige tijden een' man kunnen verheffen, die zijne leerjaren in den sluikhandel had gemaakt en zijne talenten in de misdaad had betoond. De tegenwoordige bewegingen waren de laatste vonken van eenen brand, die in Spanje geen voedsel meer vond.

In dezelfde zitting zijn de beraadslagingen over de herziening der staatsregeling hervat. De zinsnede betrekkelijk de geestelijkheid is, zoo als die door de commissie was voorgesteld, aangenomen, evenzeer als de paragraaf nopens de afgevaardigden. Daarna is beraadslaagd over de zinsnede betrekkelijk den Senaat. Een voorstel, om een erfelijk pairschap in te stellen, ten behoeve van den adel, is bestreden geworden. De kamer heeft echter in overweging genomen een amendement, houdende, dat het pairschap erfelijk of levenslang zou zijn, doch ook dit amendement is met 80 tegen 60 stemmen verworpen.

— Ter beurze van heden (23 *November*) waren genoteerd: 5 pCt. 110,10; 3 pCt. 80,05; Nap. renten 98,50; Rom L 104¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 22sten November.

Uit Berlijn schrijft men, dat de Koningsmoordenaar *Tschech*, ook in de tweede instantie ter dood is veroordeeld.

De afschuwelijke misdadiger, die te Munchen den driedubbelen moord heeft begaan, is te Passau gevat. Hij heeft dadelijk volledige bekentenis afgelegd. Genoegzaam al het gestolene is bij hem gevonden. Toen zich te Munchen het gerucht verspreidde, dat de moordenaar derwaarts werd vervoerd, stroomde alles naar den kant, van waar hij moest komen, ten einde den booswicht te zien.

— Uit Rome schrijft men van den 11den:

» De prinses *Albert van Pruissen* wordt in de volgende maand in Rome verwacht, om er den carnavals-tijd door te brengen, van waar zij, bij haar eerste bezoek, door den dood van haren vader werd terug geroepen.

» De Tiber is in hare bedding terug getreden; op het land heeft de overstrooming veel schade veroorzaakt. Aan de landlieden, die daardoor buiten verdiensten zijn gesteld, wordt heden brood en vleesch in het Colosseum uitgedeeld.

» De overleden Kardinaal *Gonsalvi* heeft bij uitersten wil bepaald, dat de opbrengst van de talrijke en kostbare snuifdoozen, welke hij gedurende zijn ministerie van vreemde Vorsten ten geschenke heeft bekomen, tot dekking der kosten van het praalgraf van *Pius VII* zullen aangewend worden, en gedeeltelijk tot herstel der oudste en merkwaardigste kerken van onze stad. De snuifdoos welke de overledene van *Napoleon* ten geschenke had ontvangen, heeft alleen meer dan *f* 15,000 waarde."

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten November.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare zitting Zaturdag, wederom *verworpen* het ontwerp van Adres in antwoord op de troonrede, haar laatstelijk door de Tweede Kamer toegezonden. Dien ten gevolge zal aan de Tweede Kamer kennis worden gegeven, dat de Eerste Kamer geene genoegzame redenen gevonden heeft, om het teruggaande voorstel den Koning aan te bieden. Naar men verzekert, is deze beslissing door de Eerste Kamer genomen met eene meerderheid van 19 tegen 2 stemmen.

Ook de Tweede Kamer heeft ll. Zaturdag eene zitting gehouden. In deze zitting is ingekomen eene Koninklijke Boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet en daartoe behoorende memorie van toelichting. Bij dit ontwerp wordt voorgesteld, om de wet van den 31 Mei 1843 (*Staatsblad n°. 24*), bevattende wijziging van de heffing der regten op den doorvoer, van kracht te doen blijven tot op het tijdstip der in werkingbrenging van een nieuw tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer. De memorie van toelichting, bij deze voordragt gevoegd, is van den volgenden inhoud:

» De beraadslaging omtrent het aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden ontwerp-tarief op de regten van in-, uit- en doorvoer, nog geenszins zoo verre gevorderd zijnde, dat men met grond zou kunnen verwachten, dat dezelve vóór den 31 December dezes jaars geheel afgeloopen zal zijn, zoo is het noodig, door wettelijke bepalingen te voorzien, dat niet de handel inmiddels, door het verstrijken van den termijn, bij art. 3 der wet van den 31 Mei 1843 (*Staatsblad n°. 24*), van de voordeelige bepalingen dier wet verstoken blijve.

» De voordragt tot verlenging van dien termijn is dus noodzakelijk.

» Daar de beslissing over het ontworpen tarief in den aanvang van het volgende jaar kan worden te gemoet gezien, heeft men gemeend, de verlenging slechts tot op het tijdstip te moeten voordragen, waarop dit ontwerp ten uitvoer kan worden gelegd.

» Ook achtte men het doelmatig, ten einde het gevoelen van de vertegenwoordiging omtrent het stelsel van doorvoer, zoo als bij het ontworpen tarief is voorgedragen, niet vooruit te loopen, blootelijk het behoud der bestaande bepalingen te moeten voordragen, waarmede alzoo de vraag over het geheele stelsel van het tarief in haar geheel gehouden wordt. »

Wordt besloten, dit ontwerp te verzenden aan de afdeelingen.

Is ingekomen eene missive van Z. Exc. den Minister voor de Kolonien, die daarbij mededeelt de staten van ontvangsten en uitgaven, betrekkelijk de kolonien van den Staat. Deze staten zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Is ontvangen een boekwerk, den titel dragende: *Een woord van Ernst en Liefde aan mijne Landgenooten, bij de oprigting eener Nederlandsche vereeniging, tot afschaffing van sterken drank*, met eenen brief ten geleide, door den weleerwaarden heer *T. C. R. Huydecoper*, Th. Dr. en Predikant te 's Gravenhage. — Plaatsing in de boekerij.

Nog is aangeboden een geschrift over de handelsbetrekkingen tusschen de Nederlanden en het Duitsche Tolverbond. — Hetzelfde besluit.

De voorzitter deelt mede, dat tot rapporteurs voor het ontwerp van wet, tot verbetering van den accijns op het zout, benoemd zijn de heeren; *Brouwer*, *van Panhuys*, *Nederburgh*, *Hoffman* en *Faber van Riemsdijk*.

Zijn wederom ontvangen vele verzoekschriften, meerendeels betrekking hebbende tot de voordragt van de wet, houdende het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer. — Verzending aan de daartoe bestemde commissie, die, bij monde van den heer *van Naamen*, verslag doet op een adres van den notaris *W. Huysmans*, te Eindhoven, houdende bedenkingen tegen het ontwerp van wet, bevattende het tarief van salarissen der hypotheekbewaarders enz. — Nederlegging ter griffie.

De centrale afdeeling brengt haar algemeen verslag uit: 1°. over het ontwerp van wet, tot vaststelling van het tarief van salarissen voor de hypotheekbewaarders enz.; 2°. over het voorstel van wet, tot verbetering van den accijns op het geslagt.

Wordt besloten, zoowel over die ontwerpen, als over het rapport der huishoudelijke commissie, ten aanzien van het verlangen der Eerste Kamer, betrekkelijk het ook voor haar drukken van sommige vertrouwelijke stukken, de beraadslagingen aanstaanden Woensdag te houden. — Tot dien tijd wordt de vergadering gescheiden.

— Zaturdag heeft de Tweede Kamer in hare afdeelingen het onderzoek voortgezet omtrent de wetsontwerpen betreffende het stem- en kiesregt en het tarief. Heden zal zij dit onderzoek vervolgen.

— Van den Helder schrijft men van den 21sten:

» Naar men verneemt, zal bij gunstigen wind en gelegenheid nog in den loop van deze maand uit Hellevoetsluis naar Suriname vertrekken, Z. M. transportschip *Prins Willem Frederik Hendrik*, kommandant luit. ter zee 1. kl. *A. C. van Braam Houckgeest*, aan boord hebbende een detachement infanterie.

» Met den 25sten dezer zal op non-activiteit gesteld worden de luitenant ter zee 1. kl. *J. A. van Bouwe Baljuanse*, kommandant van Z. M. schoener *de Lancier*, en welk bevel op dien datum zal overgaan op den luit. ter zee 1. kl. *P. Bruning*. Gezegde schoener zal, naar men verneemt, nog in den loop van dit jaar naar Oost-Indie vertrekken.

» Verder verneemt men, dat de heer *A. B. Marinkelle*, officier van gezondheid 1. kl. bij het maritime hospitaal alhier, is overgeplaatst op Z. M. fregat *Ceres*, welke bodem eerstdaags naar Oost-Indië zal onder zeil gaan.»

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men van den 21sten dezer:

» Dingsdag middag ten 3 ure, ging een zestienjarig meisje van de gemeente Middelrode over den klinkerweg naar Berlicum, en werd door eenen manspersoon, in een aan dien weg gelegen boschje gerukt, eenen doek in den mond gestopt, van eenig goudsieraad, dat aan een fluweelen bandje om haren hals hing, beroofd, en ontving door den booswicht eenige sneden over hare kleederen, die gelukkig voor haar niet verder zijn doorgedrongen dan tot op het vel. Het is te wenschen dat het onze ijverige justitie moge gelukken, de boosdoeners, die den publieken weg zoo onveilig maken, in handen te krijgen.

» Den 22sten dezer is tusschen de gemeente Berchem en Oss, een commissionnair in granen voor het huis van *Andel en C°.* alhier, belast met granen in te koopen, gisteren morgen door

boosdoeners aangevallen, in eene sloot geworpen en van de bij zich hebbende *f* 1600 aan geld beroofd."

— Uit eenen staat en overzigt der afdeelingen van de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst gedurende het jaar 1843—1844 blijkt, dat er te Amsterdam zijn 555 gewone en 36 honoraire leden; te Delft 27 gewone en 2 honoraire; te Dordrecht 66 gewone en 5 honoraire; te Enkhuizen, 31 gewone leden en 1 honorair lid; te Geertruidenberg 15 gewone en 1 honorair lid; te Goes, 49 gewone en 2 honoraire leden; te 's Gravenhage, 206 gewone en 19 honoraire leden; te Haarlem, 63 gewone en 3 honoraire leden; te Heusden, 37 gewone leden en 1 honorair lid; te Kampen, 34 gewone en 2 honoraire leden; te Rotterdam 220 gewone en 7 honoraire leden; te Utrecht, 106 gewone en 10 honoraire leden.

— Uit Leeuwarden schrijft men, van den 20sten November:

» Een nieuw en merkwaardig voorbeeld van hoogen ouderdom gaf dezer dagen het dorp Dronrijp, waar op den 4den November overleden en op den 7den daaraan volgende te Tjum begraven is *Pier Hendriks Hiemstra*, bij zijne dorpsgenooten meestal Pier-oom genoemd, die den hoogst zeldzamen ouderdom bereikte van ruim honderd en drie jaren. Hoewel hij zelf 105 en anderen 107 jaren opgaven, schijnt dit verschil niet uitgemaakt te kunnen worden bij gemis van de Doopboeken der R. C. gemeente van Woudsend, waar hij gedoopt is, als zijnde in het daarbij gelegene dorpje Ipecolsga geboren. Eerst was hij boerenknecht en trouwde op 24jarigen ouderdom met de dochter zijns meesters *Watje Baukes de Boer* te Edens, in Hennaarderadeel. Toen te Tjum zelf landbouwer geworden zijnde, had hij met vele rampen te worstelen, ten gevolge waarvan hij tot kastelein te Blaauwhuis werd vernederd. Op 64jarigen ouderdom huurde hij op nieuw eene plaats bij Dronrijp, welke hij tot 1829 bewoonde, toen hij in de buurt ging wonen en daarna bij zijne kleinkinderen overleed. Hij laat twee kinderen, 15 kleinkinderen en 19 kindskinds-kinderen na. Wegens zijn sterk en krachtig ligchaam was hij veelal gezond, waartoe zijne matige levenswijze veel bijdroeg."

Uit Gend wordt gemeld, dat aldaar aan de Hoogeschool eene bijzondere kliniek voor de ziekten der kinderen zal ingerigt worden, waardoor aan eene noodige behoefte voldaan en eene gaping in het onderwijs zal worden aangevuld; aan den kundigen hoogleeraar *Roosbroeck*, die in het groot kinderhospitaal te Berlijn en Weenen verkeerd en aldaar grondige kennis van de ziekten van den jeugdigen leeftijd geput heeft, zouden deze lessen worden toevertrouwd.

— Dezer dagen is te Leipzig in het licht verschenen: *Correspondentie van Keizer Karel V*, uit het Koninklijk archief en de Bourgondische bibliotheek te Brussel, medegedeeld door Dr. *Karl Lanz*, eerste Deel, van 1515—1532. De uitgever heeft bijzonder uit drie verzamelingen geput: 1°. uit de *Documens rélatifs à la réforme religieuse en Allemagne*, welke alleen bijna 100,000 stukken bevat; 2°. uit de *Collection des documens historiques*, en 3°. uit hetgeen de Bourgondische bibliotheek aanbood. De 281 stukken van dit eerste Deel zijn grootendeels nieuw, alleen waar de zamenhang of het ongenoegzame van vroegere uitgave zulks vorderde, is het op nieuw gedrukt.

— Niet alleen *Thiers*, maar ook *Lacretelle* houdt zich bezig met het schrijven der geschiedenis van het Consulschap en het Keizerrijk. Beiden hebben reeds een gedeelte gereed, het Consulschap, reeds voltooid en op de pers. Men ziet met gespannen verwachting de uitgave dier twee werken te gemoet, zoo wegens de vermaardheid der schrijvers, als wegens de verschillende gezigtspunten, welke zij ongetwijfeld over gebeurtenissen en zaken zullen opleveren.

— In den *Nederlandschen Kunstspiegel* leest men het volgende:

» Op dezen oogenblik houdt men zich te Amsterdam met het ernstig plan bezig, om aldaar eene nationale opera tot stand te brengen, en zijn wij wel onderrigt, dan zal dat Tooneel tegen October des volgenden jaars geopend worden. Een belangrijk kapitaal moet daartoe reeds bijeen zijn gebragt, zoodanig dat het finantieel dezer onderneming voor vijf jaren is gewaarborgd. Overigens heeft men onderhandelingen aangeknoopt met Nederlandsche toonkunstenaren en kunstenaressen, zoowel binnen als buiten 'slands, en schijnt het vrij zeker, dat al spoedig met de bekwaamste sujetten contracten tot stand zullen komen, ten einde de voorbereidende studiën zoodra mogelijk zouden kunnen aanvangen. Ofschoon zoowel de in deze werkzame Commissie, als de namen der personen, met wie men in overleg en onderhandeling getreden, bij ons bekend zijn, hebben wij evenwel gemeend, daaraan, onzerzijds, voor alsnog geene publiciteit te moeten geven, dewijl het toch meermalen gebeurt, dat goede voornemens door ontijdige ruchtbaarheid verijdeld worden; en wij juichen een zoo loffelijk ontwerp als het hier bedoelde, te zeer van harte toe, dan dat wij daaraan, in stede van tegenwerking, door onberaden ijver, niet, zoo veel wij vermogen, steun en bevordering zouden verleenen."

In de thans ontvangen Javasche Couranten tot den 10den Augustus jl. leest men de volgende berigten:

» *Batavia*, 26 Julij 1844.

» Te Sisier in de residentie Passoeroewan zijn in den avond van den 6den dezer de woning en bijgebouwen van den heer *A. van Vloten Jr.*, contractant met het Gouvernement voor de bereiding van koffij, door brand vernield geworden.

» Daar deze gebouwen grootendeels uit bamboes en hout waren zamengesteld, had de brand zoo snellen voortgang, dat van de zich in dezelven bevindende goederen niets is kunnen gered worden.

» De pelmolen-inrigting, de pakhuizen en het daarin opgeslagen product zijn gelukkig onbeschadigd gebleven.

» De oorzaak van het ongeluk is tot dus ver onbekend gebleven."

— » Ook op de hoofdplaats der residentie Soerakarta is in den nacht tusschen den 16den en 17den van deze maand brand ontstaan. De vlam, welke het eerst uitbrak uit eene inlandsche bamboezen woning, niet ver van de Chinesche kamp te dier plaatse, had weldra een aantal van niet minder dan honderd dergelijke woningen in de asch gelegd; waarna dezelve in de Chinesche kamp oversloeg en aldaar twee en dertig, meestal steenen, met pannen gedekte huizen vernielde. De hierdoor veroorzaakte schade wordt begroot op ruim *f* 70,000. — Aan de bemoeijenis van het plaatselijk bestuur, maar vooral aan de ijverige en beleidvolle pogingen van de officieren en manschappen van het garnizoen aldaar, is het te danken, dat men den brand meester geworden is, en grootere schade heeft kunnen voorkomen."

— Door Zijne Excellentie den waarnemend gouverneur-generaal waren benoemd:

Bij het Wapen der infanterie.

tot kapiteins:

bij het 2de bataillon, de eerste luitenant *A. J. Laurent*, van het bataillon;

bij het 12de bataillon, de eerste luitenant *M. F. Marin*, van het 5de bataillon;

tot eerste luitenants:

bij het 5de bataillon, de tweede luitenant *P. J. Noorman*, van de garnizoens-compagnie te Riouw;

bij het 7de bataillon, de tweede luitenant *J. C. F.* baron *van Heerdt*, van het bataillon;

bij het 12de bataillon, de tweede luitenant *L. Wittwer*, van het bataillon;

bij het 13de bataillon, de tweede luitenant *P. C. F. C. A. Solbrig*, van het 9de bataillon;

bij de infanterie, de tweede luitenant van het wapen *Z. Eckhout*, met bepaling dat hij, gelijk thans, tijdelijk blijft overgeplaatst bij het korps sappeurs;

tot tweede luitenants:

bij het 5de bataillon, de adjudant onder-officier *W. G. Schouten*, van het 7de bataillon.

bij het 7de bataillon, de adjudant onder-officier *F. G. Hoffmann*, van de 1ste afdeeling depot;

bij het 13de bataillon, de sergeant-majoor *A. J. E. Diemont* en de sergeanten *C. J. A. de Quay* en *J. M. Moorrees*, allen van het 7de bataillon;

bij het 14de bataillon, de sergeant-majoor *L. C. C. van Oijen*, van het 13de bataillon;

bij de garnizoens-compagnie te Riouw, de adjudant onderofficier *H. Sterk*, van het 12de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust de sergeanten-majoors *A. C. Hardenberg*, van het 6de bataillon, en *J. J. H. Eschweiler*, van het 10de bataillon.

Bij het korps sappeurs.

tot eersten luitenant, de tweede luitenant van dat korps, *A. M. E. van Deventer*.

Bij het korps Oost-Indische kavallerie.

tot tweeden luitenant, de adjudant onder-officier van dat regement *G. F. Huygen*.

Het laatste bij de Tweede Kamer uitgebragt algemeen verslag, nopens het ontwerp van wet, betrekkelijk het tarief van salarissen van de hypotheek-bewaarders enz., vangt aan met op te merken, dat de wettelijke duur van het, bij Koninklijk besluit van 4 Februarij 1844 (*Staatsblad* n°. 7) vastgesteld tarief van

salarissen van de bewaarders der hypotheken, van het kadaster en der scheepsbewijzen, met den 9den Januarij 1845 zullende ophouden, de onderhavige voordragt strekt, om bij de wet het onderwerp dier salarissen voor het vervolg te doen regelen.

Uit het algemeen verslag blijkt, dat bij het jongste onderzoek in de afdeelingen de leden verklaard hebben, dat zonder meerdere inlichtingen het voor hen volstrekt onmogelijk is, om met kennis van zaken te kunnen beoordeelen, of bij het voorgedragen tarief voor de belangen van de ingezetenen, zoowel als voor die van de ambtenaren, in billijke evenredigheid is zorg gedragen. Men deed opmerken, dat het doel, waarmede de wetgever de voorloopige vaststelling der tarieven bij reglementen van algemeen bestuur had voorgeschreven, geen ander kan geweest zijn, dan om, door middel eener proefneming gedurende eenige jaren vóór de finale wettelijke regeling van het onderwerp, met de ondervinding te rade te kunnen gaan. Dit doel nu zoude geheel worden gemist, indien men het tijdvak sedert het in werking brengen van het bestaande voorloopige tarief als ongeschikt moest beschouwen, om dit grondslag te verstrekken bij de daarstelling van een definitief tarief. Men meende echter, dat die beschouwing niet juist en dat het zeer wel doenlijk is, om eene splitsing te maken tusschen het bedrag der salarissen wegens *gewone* en dat der salarissen wegens *buitengewone* werkzaamheden, of althans, om bij wijze van doorslag uit de verkregene uitkomsten gedurende het proeftijdvak, een besluit af te leiden ten aanzien van de verwachtingen onder gewone omstandigheden. Men achtte zich te meer geregtigd tot die vooronderstelling, omdat de Regering bij de memorie van toelichting zeer bepaaldelijk heeft verklaard, dat de bestaande tarieven vrij wel aan het oogmerk voldaan hebben, eene verklaring, die zij vermoedelijk niet zou hebben afgelegd, indien haar omtrent de werking dier tarieven geene andere bijzonderheden bekend waren geweest, dan thans aan de Tweede Kamer zijn medegedeeld.

Bij gelegenheid van het laatste onderzoek is men ook teruggekomen op eene aanmerking, die bereids in het voorloopig verslag was opgenomen, betrekkelijk de gedurige verandering van de nommers der kadastrale percelen. Het antwoord der Regering omtrent dit punt had in geenen deele gestrekt, om de leden ten aanzien van het aangeduide bezwaar gerust te stellen. Integendeel was men daarbij [illegible] zekerheid der ingeschreven verbanden door de thans gevolgde wijze van de nommers te veranderen, grootelijks in gevaar kan worden gebragt. De Regering zelve scheen dit mede in te zien, dat zij moest erkennen, dat iedere verandering van nommers, die trouwens niet enkel bij splitsing of verbouwing van perceelen, maar ook niet zelden bij eigendoms-overgang plaats heeft, de aanleiding tot het begaan van misstellingen vermeerderde. Men was intusschen van oordeel, dat dit bezwaar, hetwelk schromelijke gevolgen zou kunnen hebben, bij eene andere wijze van handelen zeer wel vermeden kon worden, en wenschte aan de Regering de vraag voorgesteld te hebben, of het niet beter ware, om de oorspronkelijke nommers onveranderd te behouden, en, ingeval van splitsing of verbouwing van perceelen, daarvan door toevoeging van een ander nommer of van eene letter te doen blijken.

Het gemelde algemeen verslag aan de Regering medegedeeld zijnde, heeft dezelve nog eene Nota betrekkelijk dat ontwerp aan de leden der Tweede Kamer toegezonden. Behalve enkele veranderingen in de redactie, is de voornaamste wijziging, die welke in art. 6 gebragt is, ten gevolge waarvan dat art. luiden zal als volgt:

„Art. 6. De bewaarders zijn verpligt, om op alle door hen afgegeven stukken het bedrag der daarvoor verschuldigde zegelregten en belooningen afzonderlijk aan te teekenen, op straffe eener boete van *ten minste f 5 en ten hoogste f 20 voor ieder stuk, hetwelk zonder zoodanige aanteekening is afgegeven.*"

Uit eenen door de Regering alsnog medegedeelden staat blijkt, dat de 1/5 van het salaris van hypotheken en het kadaster, hetwelk volgens het bestaande tarief ontvangen is, bedragen heeft:

Hypotheken	f 88,029.48.
Schepen en Vaartuigen	— 533.00.
Kadaster	— 15,843.34.
Totaal	f 104,405.82.

Over de jaren [illegible] bedroeg dit:

in 1841	f 24,391.25.
in 1842	— 33,174.18.
in 1843	— 46,840.39.
Totaal	f 104,405.82.

Per AMSTERDAMSCHE BEURS van 11. Zaturdag waren genoteerd: Ned. $2^1/_2$ pCt. $62^{11}/_{16}$; 3 pCt. $75^{11}/_{16}$; 4 pCt. $97^3/_{16}$; 5 pCt. $99^{13}/_{16}$; Amort.-Syndic. $99^9/_{16}$; $3^1/_2$ pCt. 90; Handelm. $147^3/_8$; Aand. Rijn Spoorweg 102; id. Holl. Spoorw. 101; Haarlemmermeer $108^1/_2$; Spanje $22^1/_8$; id. Onbep. St. $20^{15}/_{16}$; 3 pCt. $35^7/_8$; Ardoin Coupons $24^3/_4$; Portug. $2^1/_2$ pCt. te Lond. $55^3/_{16}$; Rusland $107^1/_2$; Certif. 1831–1833 $99^1/_2$; 4 pCt. bij Hope $91^{[illegible]}$; id. bij *Stiegl.* $90^3/_8$; Certif. van Assign. 6 pCt. 74; Oostenr. Met. $108^7/_8$; Braz. $89^1/_8$.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.